

Ennio Morricone, un Oscar, o stea și un asteroid

Dacă viața mea ar fi un film, aș alege muzica lui Ennio Morricone pentru coloana sonoră, să dea o aură de magie tuturor iluziilor și deziluziilor, care au năvălit peste mine cu forța unui uragan și cu fragilitatea unui freamăt. L-aș alege pe Morricone pentru că muzica lui sublimă, în toată "impuritatea" ei stilistică, cu amestecul original de clasic, jazz, pop și rock, s-ar potrivi de minune cu o viață plină, intensă și imperfectă.

În copilărie, mă uitam cu bunicul la filmele lui Sergio Leone, faimoasele *Spaghetti Western*. Înainte de fiecare film, îmi puneam mereu aceeași întrebare:

"E cu cai?", pentru că doar ei îl puteau ține, două ore, în fața televizorului. În timp ce Tata Bun era fascinat de galopul cailor, eu eram hipnotizată de muzică. Îmi amintesc, spre exemplu, *Undeva, cândva în Vest* (*Once Upon a Time in the West*) pentru că primisem cadou o muzicuță, la care m-am chinuit multă vreme să cânt, la fel ca Charles Bronson, *Man with the Harmonica*, motivul filmului. Ceva mai târziu, când am văzut *Cinema Paradiso*, eram deja departe de paradisul copilăriei mele și coloana sonoră m-a umplut de nostalgie și dor, mi-a amintit de cinematograful improvizat la Căminul Cultural din satul bunicilor, unde am văzut primele filme din viața mea, *O floare și doi grădinari*, (un film-cult

al cinematografiei indiene!), și *Mihai Viteazul*, cu marele Amza Pellea.

În studenție am văzut, pe o casetă video, tradusă de Irina Margareta Nistor, *A fost odată în America (Once Upon a Time in America)*, ultimul film al lui Sergio Leone. Nu-mi amintesc vocea lui Robert de Niro, pentru că era dată la minimum, dar, dacă închid ochii, aud, parcă, naiul lui Gheorghe Zamfir, căruia Morricone i-a cerut să interpreteze "*Childhood Memories*" și "*Cockeye's Song*", pentru coloana sonoră a filmului, una dintre cele mai frumoase scrise vreodată.

Mărturisesc că, de fiecare dată când revăd filmul și ascult partea interpretată la nai de Zamfir, mă emoționez profund.

Așa cum mă emoționez ascultând *Gabriel's Oboe*, tema muzicală a filmului *The Mission*, sau cântecul *Ancora qui* (interpretat de Elisa), din filmul lui

Quentin Tarantino, *Django Unchained*.

Cred că e evident că sunt o "fană" a lui Ennio Morricone, chiar dacă e un cuvânt care știu că nu-i place, pentru că e în totală contradicție cu natura lui introvertită, aparent ursuză, tăcută și discretă. Nu-i plac interviurile, aparițiile publice, celebrările. Preferă să stea închis în studioul său, căutând, neobosit, armonii divine. Compune muzică de film de mai bine de 50 de ani și a realizat peste 500 de coloane sonore. Are o stea pe Aleea Celebrităților din Hollywood și a dat numele unui asteroid: *152188 Morricone*. A câștigat, în sfârșit, Oscarul pentru cea mai bună coloana sonoră, după șase nominalizări, un Golden Globe și după un Oscar pentru întreaga carieră, care i-a fost decernat

în 2007. Mulți critici muzicali

și cinematografici vorbesc despre un *înainte* și un *după*

Morricone, tocmai pentru că e considerat nu doar unul dintre cei mai mari compozitori din lume, dar, mai ales, cel care a revoluționat muzica de film. Cu toate acestea, a trebuit să aștepte aproape 40 de ani pentru a primi recunoașterea absolută din partea Academiei Americane

de Film. În ultimele luni, mulți au readus în memoria cinefililor *cazul Fellini*, marele regizor italian care nu a câștigat, niciodată, un Oscar pentru regie, ci doar premiul pentru cel mai bun film străin, de patru ori.

Prima coloana sonoră de succes, cea din filmul *Pentru un pumn de dolari (A Fistful of Dollars)*, a împlinit o jumătate de secol, datează din...1964, când a început colaborarea cu Sergio Leone, coleg de bancă în clasa a treia, devenit marele său prieten cu care a realizat filme memorabile.

A scris muzică pentru mari regizori, cum ar fi Bertolucci, Zefirelli, Pasolini, Almodovar, Brian de Palma, Oliver Stone, Tornatore, dar întâlnirea cu Quentin Tarantino a fost cea care i-a adus un Golden Globe și un Oscar.

Morricone este compozitorul preferat al lui Tarantino, care l-a comparat cu Mozart, Beethoven și Schubert, și care a reușit să-l convingă să realizeze, din nou, după 40 de ani, coloana

sonoră a unui film western. Din respect pentru prietenul său, Sergio Leone, în ultimii douăzeci de ani a refuzat orice propunere americană de a compune muzică western. Tarantino l-a cucerit cu stilul său original și genial, dar și cu constanța cu care a demonstrat, de-a lungul timpului, admirația pentru maestrul Morricone, incluzând în câteva filme, *Kill Bill*, *Ticăloși fără glorie* sau *Django Unchained*, unele dintre compozițiile sale celebre. Inițial, pentru *The Hateful Eight*, Morricone ar fi trebuit să scrie doar o parte, care urma să devină motivul muzical al filmului, însă a fost atât de fascinat de scenariu încât a continuat să compună și, în cele din urmă, a realizat întreaga coloană sonoră.

Colaborarea cu Tarantino, aparent improbabilă și, cel puțin ciudată, s-a transformat într-o adevărată prietenie. În discursul său de la festivitatea de decernare a premiului Oscar (rostit în italiană și tradus de fiul compozitorului), Ennio Morricone i-a mulțumit soției, Maria, pentru că îi stă alături de aproape 70 de ani, și lui Tarantino, pentru că l-a ales. Marele compozitor e convins că *nu există muzică importantă fără un mare film care să o inspire și că o muzică frumoasă nu poate ajuta, în niciun fel, un film mediocru, dar un film bun poate să ducă la succes o coloană sonoră mediocră.*

Mulți spun că nu e ușor să lucrezi cu maestrul Morricone și că, uneori, raportul său cu regizorii nu a fost tocmai unul "idilic". Acum câțiva ani, ascultând una dintre piesele scrise pentru filmul său, regizorul Adrian Lyne a spus: *Voiam ceva imortal și asta nu mi se pare deloc imortal.* Înainte de a întrerupe orice colaborare cu el, maestrul Morricone i-a

răspuns că *pentru a judeca imortalitatea unei opere e nevoie de 30 de ani*. Pentru multe dintre compozițiile sale, a fost nevoie de mult mai puțin timp pentru a intra în istorie și pentru a deveni legendă.